

Čís. 6149.

Návrhu na polozenie otázok na silné rozčulenie v smysle § 281 tr. zák. treba vyhoveť, ak sa v priebehu hlavného pojednávania vyskytly skutkové údaje, z ktorých plynie, že rozčulenie obžalovaného bolo prekážkou kľudnej rozvahy a obmedzovalo schopnosť rozhodovania obžalovaného a že čin bol hneď v tomto rozčulení vykonaný.

K otázke vopred uváženého úmyslu (§ 278 tr. zák.).

Ide o úmyselné zabitie človeka v spojení s lúpežou a tedy o zločin kvalifikovaný podľa § 349, odst. 2 tr. zák., jestliže poškodený na vyzvanie pachateľovo spojené s hrozbou hodil mu peniaze, avšak pachateľ ich zdvihol a odniesol vtedy, keď už bol poškodeného učinil bezmocným ranami, po ktorých potom poškodený zomrel.

(Rozh. zo dňa 4. marca 1938, Zm III 636/37.)

Na jvyšší súd v trestnej veci proti A., obžalovanému zo zločinu vraždy atď., zmätočné sťažnosti obžalovaného a jeho obhájcu, uplatnené podľa § 384, č. 9 tr. p. zčasti odmietol, zčasti zamietol a uplatnené podľa § 29, č. 4 por. nov. zamietol; naproti tomu vyhovel zmätočným sťažnostiam založeným na dôvode zmätočnosti podľa § 385, č. 1 b) tr. p., rozsudok porotného súdu zrušil čo do kvalifikácie, pokiaľ činy ustálené v 1. skutkovej otázke I. skupiny a 1. skutkovej otázke II. skupiny boli kvalifikované ako zločin vraždy podľa § 278 tr. z. v súbehu so zločinom lúpeže podľa § 344 tr. z., a kvalifikoval trestný čin v týchto skutkových otázkach zistený ako zločin lúpeže podľa § 344 tr. z., kvalifikovaný podľa § 349, odst. 2 tr. z.

Z d ô v o d o v :

Z dôvodu zmätočnosti podľa § 29, č. 4 por. nov. namietajú sťažovatelia, že porotný súd porušil imperatívne predpisy §§ 6, 11 por. nov., keď nepripustil obhajobou navrhované otázky v smysle §§ 281, 306 a 307 tr. z.

Porotný súd sa však nemýlil, keď polozenie týchto otázok odoprel.

Návrhu na predloženie otázok na silné rozčulenie v smysle § 281 tr. z. treba vyhoveť vtedy, ak sa v priebehu hlavného pojednávania vyskytnú skutkové údaje, z ktorých plynie, že rozčulenie obžalovaného bolo prekážkou kľudnej rozvahy obžalovaného a obmedzovalo jeho schopnosť rozhodovania a že čin bol hneď v tomto rozčulení vykonaný. Tvrdené okolnosti, že sa poškodený M. dňa 29. augusta 1936 vysmieval obžalovanému, pretože bol z práce prepustený, a že mu rodina činila výčitky, pretože zostal bez zamestnania, nie sú však s hľadiska silného rozčulenia významné, pretože tieto okolnosti sa udaly dlhší čas pred činom a v dobe spáchaného činu rozčulenie neopodstatňovali. Obžalovaný je síce podľa posudku znalcov osobou neuropsychopatickou, to je povahou dráždivou, ktorá má sklon k násilným činom. Avšak podnety

k podráždenosti obžalovaného vznikly 28. alebo 29. augusta 1936 a nevyvolaly tedy silného rozčulenia v dobe činu dňa 19. septembra 1936. Údajné nepriateľstvo medzi obžalovaným a H. neprekážalo kludnej rozvahe obžalovaného v dobe trestného činu, lebo z chovania obžalovaného, ktorý sa po spatrení M. rozhodol vykonať pomstu na M. za prepustenie z práce, ktoré podľa jeho presvedčenia spôsobil H., a ďalej i preto, že aj M. sa mu pre jeho prepustenie z práce vysmieval, treba usúdiť, že obžalovaný o trestnom čine uvažoval a že teda jeho rozpoznávacía a určovacia schopnosť nebola vtedy obmedzená.

Čo do navrhovaných otázok v smysle § 306 tr. z. poukazujú sťažovatelia na okolnosť, že poškodený ešte po trestnom čine žil, z čoho vraj plynie, že obžalovaný sa chcel M. len pomstiť, ale nie ho zastreliť. Táto okolnosť však nedokazuje úmysel v § 306 tr. z. požadovaný, uváži-li sa, že obžalovaný použil veľmi nebezpečnej strelnej zbrane, totiž browningu, proti poškodenému z úplnej blízkosti, že vystrelil päť rán proti poškodenému, jednu do tváre a ostatné do chrbta, lebo z tohoto spôsobu poranenia a z predmetu, ktorým poranenie bolo privedené, nemožno usudzovať, lež na úmysel usmrtiť, lebo býva s nimi zpravidla spojená smrť poškodeného. Otázky na silné rozčulenie podľa § 307 tr. z. nemohly však tým viac byť položené, lebo predpokladajú otázky odpovedajúce § 306 tr. z., ktoré však právom boli odopreté.

Naproti tomu nemožno odopreť oprávnenia zmätočným sťažnostiam, pokiaľ z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 b) tr. p. dovodujú, že sa nevyskytol dôkaz na vopred uvážený úmysel. Poneváž ide o materiálny dôvod zmätočnosti, je najvyšší súd podľa § 33, odst. 3 por. nov. povinný vziať za základ svojho rozhodnutia len tie skutočnosti, ktoré porotcovia v skutkových otázkach zistili.

K zločinu vraždy podľa § 278 tr. z. sa vyžaduje vopred uvážený úmysel, to je aby úmysel usmrtiť človeka dozrel v duševnej rovnováhe vopred pred činom. V 1. skutkovej otázke I. skupiny porotcovia kladným zodpovedaním tejto otázky zistili dve rozhodnutia obžalovaného čo do poškodeného M. Prvé rozhodnutie sa stalo 29. augusta 1936, keď sa M. v hostinci vysmieval obžalovanému, že bol z práce prepustený. Vtedy sa obžalovaný rozhodol, že sa M-ovi podobne pomstí ako H-ovi. Obžalovaný bol totiž dňa 28. augusta 1936 prepustený z práce a pretože bol presvedčený, že prepustenie spôsobil H., rozhodol sa, že sa H-ovi pomstí, že ho doláme alebo dostrieme.

Druhé rozhodnutie čo do poškodeného sa stalo 19. septembra 1936 dopoludnia v lese medzi G. a Ž., kde obžalovaný čakal na H., až pôjde z práce, majúc sebou browning s 5 nábojmi. Keď sa namiesto H. objavil M., rozhodol sa obžalovaný, že sa pomstí na M. aj za H. Na to vykonal čin v 1. skutkovej otázke opísaný.

Z tohoto zistenia porotcov plynie, že sa 19. septembra 1936 obžalovaný rozhodol usmrtiť M., že toto rozhodnutie aj hneď vykonal. Spôsob, akým obžalovaný čin previedol a predmet, ktorým ho previedol, dokazujú nepochybne, že obžalovaný konal v úmysle M. usmrtiť. Uváži-li sa totiž, že obžalovaný vystrelil z bezprostrednej blízkosti proti poškode-

nému z browningu raz do tváři a 4 razy do chrbta, treba mať za to, že jeho úmysel smeroval k tomu, M. zabiť.

Obžalovaný sa síce už 29. augusta 1936 rozhodol M-ovi sa pomstiť podobným spôsobom ako H-ovi, ktorého sa rozhodol dolámať alebo dostrieľať. Nemožno však rozhodnutie obžalovaného z 29. augusta 1936 považovať ako rozhodnutie dolámať alebo dostrieľať M., pretože výraz »podobným spôsobom« neznamená »rovnaký spôsob« a okrem toho nebolo zistené, že obžalovaný svoje rozhodnutie pomstiť sa M. v dobe od 29. augusta 1936 pripravoval, o ňom uvažoval a vôbec k jeho prevedeniu niečo vykonal, lebo ešte aj 19. septembra 1936 čakal len na H. a nie na M. Nemožno teda zo zistených okolností dovodiť, že sa obžalovaný už dňa 29. augusta 1936 rozhodol M. usmrtiť, že usmrtenie vopred uvážil a potom dňa 19. septembra 1936 tento vopred uvážení čin previedol. Následkom toho treba mať za to, že čin spáchaný dňa 19. septembra 1936 nebol prevedený v dôsledku rozhodnutia z 29. augusta 1936, ale v dôsledku rozhodnutia bezprostredne pred činom učeného, a preto nemožno tento čin kvalifikovať ako vraždu podľa § 278 tr. z., ale ako zúmyselné zabitie podľa § 279 tr. z.

Toto zúmyselné zabitie bolo však vykonané vo spojení s lúpežou, ktorú porotcovia zistili v skutkových otázkach I. a II. skupiny. Zo skutočností zistených v týchto skutkových otázkach I. a II. skupiny plynie, že poškodený hodil síce obžalovanému stokorunové bankovky pred nohy, keď mu tento browninom namieril proti obličaju a opätovne zvolal »ruky hore, dušu alebo peniaze«, avšak obžalovaný peniaze zdvihol a odniesol až vtedy, keď piatimi ranami z browningu proti poškodenému vystrelenými tohoto učinil bezmocným. Treba preto mať za to, že poškodený M. bol úmyselne zabitý pri lúpeži a preto trestný čin, zistený v skutkových otázkach I. a II. skupiny, sa správne kvalifikuje ako zločin lúpeže podľa § 344 a 349, odst. 2. tr. z.

Preto vyhovel Najvyšší súd zmätočným sťažnostiam založeným na dôvode zmätočnosti podľa § 385, č. 1 b) tr. p., postupoval podľa § 33, odst. 1 por. nov. a uznal tak ako vo výroku je uvedené.

Čís. 6150.

Ochrany podľa § 407 tr. zák. požívajú len také medzníky, určené k označeniu hraníc vlastníctva pozemkov, ktoré boly zriadené buďto na základe spoločnej dohody zúčastnených strán, alebo opatrením k tomu povolanej vrchnosti.

Medzníky označujúce hranicu pozemkov len z jednostrannej vôle strany majú povahu súkromných značiek a ich obrana je upravená predpisom § 93, písm. b) zák. čl. XII:1894.

(Rozh. zo dňa 7. marca 1938, Zm III 605/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. a spol. pre prečin podľa § 407 tr. zák. a i., z úradnej moci zrušil podľa § 35, odst. 1 por. nov.